

Projekt
ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU

z dnia

**w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody
„Babnica”**

Na podstawie art. 19 ust. 6, w związku z art. 20 ust. 3 i 5 oraz art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz.1651 t.j.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Babnica”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. 1. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie unikatowego na polskim wybrzeżu kompleksu przestrzennego wydm i obniżeń międzywydmowych wraz z charakterystycznymi dla nich biotopami, biocenozami i procesami.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu, o którym mowa w ust. 1, są:

- 1) dobry stan zachowania borów bagiennych (siedlisko przyrodnicze 91D0 bory i lasy bagienne) i zbiorowisk torfowiskowych (siedlisko przyrodnicze 7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą);
- 2) niezadawalający stan zachowania bażynowych borów nadmorskich (siedlisko przyrodnicze 2180 lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich) dominujących przestrzennie w rezerwacie;
- 3) położenie rezerwatu w obszarze Natura 2000 Białogóra PLH220003;
- 4) położenie rezerwatu w sąsiedztwie wsi Białogóra, znaczna antropopresja, szczególnie w sezonie letnim.

§ 3. 1. Mapę obszaru Natura 2000 Białogóra PLH220003 w części pokrywającej się z obszarem rezerwatu wskazuje załącznik nr 1 do zarządzenia.

2. Opis granic obszaru Natura 2000 Białogóra PLH220003 w części pokrywającej się z obszarem rezerwatu określa załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 4. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 5. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków określa załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 6. 1. Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej, z podaniem rodzaju, zakresu oraz lokalizacji tych działań określa załącznik nr 4 do zarządzenia.

2. Lokalizację działań ochronnych dotyczących ograniczania antropopresji wzdłuż wyznaczonych szlaków¹⁾ wskazuje załącznik nr 5 do zarządzenia.

§ 7. Identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Białogóra PLH220003 określa załącznik nr 6 do zarządzenia.

§ 8. Cele działań ochronnych w stosunku do poszczególnych przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Białogóra PLH220003 określa załącznik nr 7 do zarządzenia.

§ 9. Działania ochronne dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Białogóra PLH220003, ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania określa załącznik nr 8 do zarządzenia.

§ 10. 1. Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Białogóra PLH220003 oraz realizacji celów działań ochronnych określa załącznik nr 9 do zarządzenia.

2. Podmiotem odpowiedzialnym za wykonanie działań wskazanych w załączniku nr 9 do zarządzenia jest RDOŚ w Gdańsku.

§ 11. 1. Określa się następujące ustalenia do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krokowa, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych:

- 1) zachować dotychczasowy, leśny charakter otoczenia rezerwatu w strefie obejmującej wydzielenia: 25-30 oraz 33-38 Nadleśnictwa Choczewo²⁾, tj. działki ewidencyjne oznaczone numerami 25, 26, 27/3, 28, 29, 872-878 obrębu Białogóra;
- 2) w strefie 250 m od granic rezerwatu nie zmieniać stosunków wodnych i hydrochemicznych w sposób, który mógłby negatywnie wpłynąć na przedmiot ochrony rezerwatu i obszaru Natura 2000;
- 3) w strefie 250 m od granic rezerwatu nie lokalizować inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko³⁾, w szczególności zmieniać poziom lub

¹⁾ Na podstawie zarządzenia Nr 49/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie wyznaczenia szlaków udostępnionych dla ruchu pieszego, rowerowego i jazdy konnej wierzchem w rezerwacie przyrody „Babnica”.

²⁾ Nadleśnictwo Choczewo, obręb Choczewo, leśnictwo Białogóra, wg Planu Urządzenia Lasu na lata 2014-2023.

³⁾ W rozumieniu zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.).

jakość wód gruntowych, zanieczyszczać atmosferę, niszczyć szatę roślinną lub generować hałas;

- 4) nie lokalizować miejsc postojowych i parkingów w strefie 250 m od granicy rezerwatu;
- 5) nie lokalizować nowych obiektów budowlanych oraz nowych liniowych elementów infrastruktury w odległości do 250 m od granic rezerwatu; powyższe ustalenie nie dotyczy terenów zamkniętych obejmujących działki ewidencyjne nr 2/4, 2/5 obrębu Białogóra do czasu, kiedy utrzymują one status terenów zamkniętych;
- 6) w przypadku zmiany przeznaczenia obszarów oznaczonych jako działki ewidencyjne nr 2/4, 2/5, pełniących obecnie funkcje terenów zamkniętych, przywrócić ich leśno-wydmowy charakter.

§ 12. Traci moc zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Babnica”.

§ 13. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Załączniki do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia

Załącznik Nr 1

Mapa obszaru Natura 2000 Białogóra PLH220003 w części pokrywającej się z obszarem rezerwatu.

Załącznik nr 2

Opis granic obszaru Natura 2000 Białogóra PLH220003 w części pokrywającej się z obszarem rezerwatu.

Wykaz współrzędnych punktów załamania granicy obszaru Natura 2000 w części pokrywającej się z obszarem rezerwatu wykonanych w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992.

lp.	X	Y	lp.	X	Y	lp.	X	Y
1	773993,070	431207,880	39	773276,670	432115,640	77	773743,150	430756,400
2	773886,270	431180,570	40	773237,400	432149,110	78	773743,350	430754,390
3	773895,890	431236,520	41	773222,970	432163,920	79	773747,740	430709,640
4	773899,250	431256,090	42	773203,300	432193,500	80	773748,050	430706,490
5	773913,180	431261,060	43	773202,740	432194,350	81	773758,900	430673,060
6	773944,180	431346,360	44	773195,830	432209,570	82	773759,740	430670,470
7	773962,400	431348,990	45	773168,400	432201,880	83	773778,080	430673,110
8	773968,400	431360,760	46	773164,260	432200,730	84	773781,390	430673,590
9	773965,860	431418,350	47	773168,850	432178,470	85	773781,540	430673,620
10	773959,090	431417,720	48	773187,030	432090,170	86	773783,590	430678,430
11	773930,620	431415,050	49	773187,490	432088,230	87	773805,960	430731,110
12	773923,700	431487,650	50	773201,940	432026,720	88	773809,500	430772,210
13	773922,120	431504,180	51	773209,450	431994,750	89	773809,680	430774,330
14	773915,840	431579,450	52	773249,220	431825,450	90	773805,190	430773,120
15	773915,670	431581,480	53	773260,930	431775,630	91	773785,990	430793,000
16	773783,890	431547,070	54	773261,360	431773,670	92	773786,270	430797,460
17	773705,030	431526,490	55	773281,890	431681,390	93	773824,520	430835,020
18	773694,410	431523,710	56	773302,830	431587,270	94	773856,760	430849,160
19	773613,510	431502,590	57	773337,680	431430,580	95	773870,960	430855,390
20	773600,930	431536,290	58	773338,120	431428,630	96	773874,170	430869,580
21	773572,700	431550,190	59	773343,820	431403,290	97	773881,400	430901,480
22	773560,120	431607,710	60	773350,830	431372,130	98	773893,000	430907,070
23	773562,080	431660,010	61	773351,050	431371,140	99	773900,730	430932,950
24	773563,870	431740,460	62	773357,670	431341,720	100	773904,840	430946,720
25	773542,520	431765,200	63	773357,670	431341,710	101	773938,760	430951,330
26	773517,630	431804,540	64	773381,210	431237,060	102	773978,160	430962,580
27	773488,530	431838,740	65	773381,210	431237,040	103	773977,980	431011,610
28	773484,300	431874,810	66	773381,320	431236,580	104	773964,860	431059,870
29	773450,120	431898,590	67	773390,300	431196,640	105	773958,680	431092,120
30	773421,190	431899,520	68	773420,710	431061,480	106	773975,140	431097,850
31	773416,780	431917,240	69	773421,150	431059,530	107	773976,180	431118,150
32	773388,820	432029,450	70	773438,140	430984,580	108	773985,220	431156,910
33	773381,120	432039,060	71	773466,630	430858,940	109	774008,340	431163,390
34	773369,760	432053,220	72	773486,290	430772,230	110	774017,380	431165,920
35	773317,600	432062,360	73	773504,450	430692,110	111	774011,350	431171,840
36	773317,190	432076,800	74	773543,490	430702,620	112	773995,290	431187,590
37	773316,840	432077,130	75	773633,380	430726,840	113	773993,070	431207,880
38	773280,010	432112,440	76	773686,680	430741,190			

Załącznik nr 3

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków.

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
Zagrożenia istniejące wewnętrzne		
1.	Obecność świerka, gatunku obcego geograficznie i siedliskowo, w fitocenozach nadmorskiego boru bażynowego <i>Empetro nigri-Pinetum</i> – zniekształcenie struktury fitocenz; możliwe pojawianie się nalotu świerkowego w fitocenozach boru bażynowego i boru bagiennego <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> .	Eliminacja świerka ze wszystkich warstw nadmorskiego boru bażynowego.
2.	Nadmierne zwarcie młodego drzewostanu sosnowego w fazie młodnika pochodzącego z zalesienia murawy – zacinienie dna lasu uniemożliwiające wykształcenie runa.	Przerzedzenie młodego drzewostanu sosnowego umożliwiające rozwój runa.
3.	Stosunkowo niewielka ilość martwego i zamierającego drewna, ograniczająca przestrzennie możliwości rozwoju populacji wyspecjalizowanych gatunków saprofitów.	Pozostawienie wywrotów, złomów jak również martwych i zamierających drzew stojących, za wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu wzdłuż drogi pożarowej oraz wyznaczonych szlaków.
Zagrożenia istniejące zewnętrzne		
4.	Presja turystyczna i rekreacyjna - wydeptywanie ściółki, uruchamianie procesów erozyjnych na wydmach, niszczenie roślinności, hałas, płoszenie zwierząt, zaśmiecanie.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Utrzymanie oznakowania granic rezerwatu oraz tablic informacyjnych; 2) ukierunkowanie ruchu turystycznego; 3) patrolowanie rezerwatu, zwłaszcza w sezonie letnim; 4) usuwanie śmieci; 5) wprowadzenie zapisów do dokumentów planistycznych dotyczących ograniczania antropopresji.
Zagrożenia potencjalne wewnętrzne		
5.	Sukcesja drzew na torfowisku.	Ocena występowania nalotów drzew i krzewów, usuwania w razie potrzeby.
Zagrożenia potencjalne zewnętrzne		
6.	Pożar (podpalenie lub zaproszenie ognia).	<ol style="list-style-type: none"> 1) Utrzymanie przejezdności dróg mogących pełnić funkcje związane z ochroną przeciwpożarową; 2) patrolowanie rezerwatu, zwłaszcza

		w sezonie letnim.
7.	Możliwe odwodnienie torfowisk i borów bagiennych zlokalizowanych w zagłębieniach międzywydmowych.	1) Nie odnawianie rowów melioracyjnych w obrębie rezerwatu oraz w jego otoczeniu mającym wpływ na warunki hydrologiczne ekosystemów rezerwatu, w szczególności w oddziałach leśnych nr 30, 35-38 ⁴⁾ ; 2) monitoring poziomu wody gruntowej w zagłębieniu międzywydmowym; 3) wprowadzenie do dokumentów planistycznych zapisów dotyczących nie lokalizowania w otoczeniu rezerwatów inwestycji mogących negatywnie wpłynąć na stosunki wodne w rezerwacie.
8.	Możliwe pogorszenie warunków siedliskowych dla porostów.	Wprowadzenie do dokumentów planistycznych zapisów dotyczących nie lokalizowania w otoczeniu rezerwatów inwestycji mogących pogorszyć czystość atmosfery.

Załącznik nr 4

Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej, z podaniem rodzaju, zakresu oraz lokalizacji tych działań.

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych ⁵⁾
1.	Eliminacja świerka ze wszystkich warstw nadmorskiego boru bażynowego.	Usunięcie świerka jednorazowymi cięciami na powierzchni 0,71 ha, masa około 10 m ³ , biomasę usunąć poza rezerwat.	Oddział 28d (biochory 2.2, 4.2, 5.3).
2.	Fakultatywne usuwanie pojawiającego się nalotu świerka - w przypadku stwierdzenia zagrożenia dla fitocenozy boru bażynowego i boru bagiennego.	Sukcesywne usuwanie nalotów świerka – według potrzeb; biomasę można pozostawić w rezerwacie, o ile nie spowoduje to zagrożenia pożarowego.	Oddziały: 25 n, 26 k, l, 27 o, 28 d, f, g, 29 b, c, d, f, g, 30 f.
3.	Przerzedzenie młodego drzewostanu sosnowego pochodzącego z zalesienia murawy.	Usunięcie około 10% drzew, na powierzchni 0,76 ha, masa około 5m ³ ; biomasę usunąć poza rezerwat pozostawiając około 30% wyciętych drzew (w całości).	Oddziały: 29b, 29c (biochora 3).
4.	Rozluźnienie drzewostanu sosnowego	Usunięcie około 10% drzew (ok. 5 m ³) na łącznej powierzchni 0,24 ha; biomasę	Oddział 28d (biochora 5.3).

⁴⁾ Nadleśnictwo Choczewo, obręb Choczewo, leśnictwo Białogóra, wg Planu Urządzenia Lasu na lata 2014-2023.

⁵⁾ Nadleśnictwo Choczewo, obręb Choczewo, leśnictwo Białogóra, wg Planu Urządzenia Lasu na lata 2014-2023.

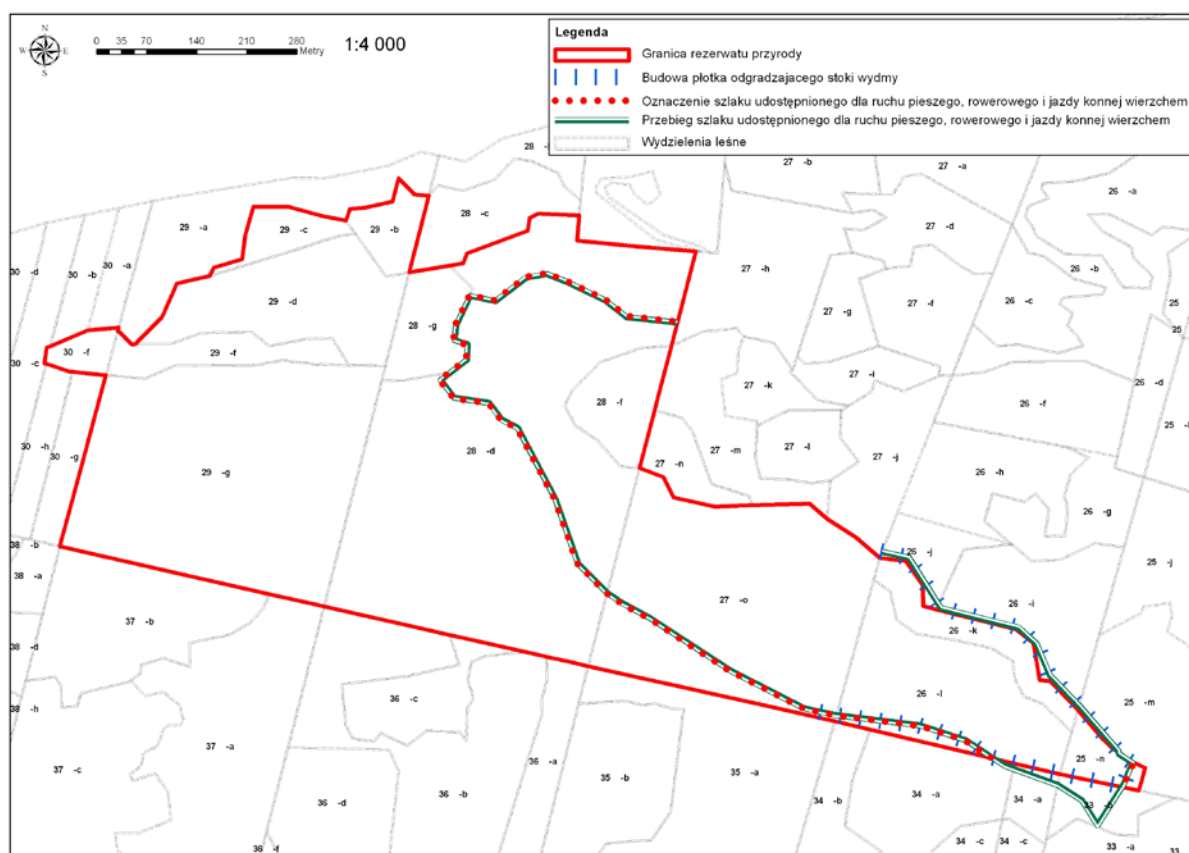
	do zwarcia przerywanego – właściwego dla boru bażynowego.	usunąć poza rezerwat pozostawiając około 30% wyciętych drzew (w całości).	
5.	Ukierunkowanie ruchu turystycznego i ograniczenie skutków antroposji rezerwatu.	1) Wyraźne, jednolite oznaczenie granicy rezerwatu oraz wyznaczonych szlaków ⁶⁾ , ustawienie tablic edukacyjno informacyjnych – wg potrzeb; 2) budowa płotka odgradzającego zbocza wydmy na długości około 1050 m; 3) w razie potrzeby budowa płotka w miejscach, w których wystąpi penetracja rezerwatu poza udostępnionym obszarem.	1) Na granicy rezerwatu oraz wzdłuż szlaków - według mapy – załącznika nr 5 do zarządzenia; 2) oddziały: 25n, 26k, 26l, 27o.
6.	Usuwanie nalotów drzew i krzewów z powierzchni torfowiska.	1) Ocena występowania nalotów drzew i krzewów - co 3-6 lat; 2) usuwanie nalotów – w przypadku pokrycia powyżej 10 %.	Oddziały: 29f, 30f (biochora 10).
7.	Pomiar poziomu wody gruntowej na torfowisku w zagłębieniu międzywydmowym.	Zainstalowanie 1 automatycznego urządzenia do pomiaru poziomu wody gruntowej.	Oddział 29f (biochora 10).
8.	Zabezpieczenie przeciwpożarowe.	1) Utrzymanie przejezdności dróg mogących spełnić funkcje związane z ochroną przeciwpożarową, w razie potrzeby – bieżąca konserwacja przy użyciu kruszyw naturalnych; 2) usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu i utrudniających przejazd wzdłuż drogi przeciwpożarowej oraz wyznaczonych szlaków (złomy, wywroty i posusz w pasie do 30 m); pozostawienie w rezerwacie przynajmniej 30% usuwanych drzew); 3) patrolowanie rezerwatu – według potrzeb, zwłaszcza w sezonie letnim.	1) i 2) Drogi leśne w rezerwacie; 3) cały rezerwat.
9.	Ocena bioty porostów.	1) Inwentaryzacja taksonów występujących w rezerwacie; 2) ocena wybranych gatunków (w zakresie: obecność, szacunkowa liczba plech, zdrowotność plech): <i>Chrysothrix candelaris</i> – złociszek jaskrawy;	Cały rezerwat.

⁶⁾ Na podstawie Zarządzenia Nr 49/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie wyznaczenia szlaków udostępnionych dla ruchu pieszego, rowerowego i jazdy konnej wierzchem w rezerwacie przyrody „Babnica”.

	<p><i>Cladonia arbuscula</i> s.l. – chrobotek leśny; <i>Cladonia ciliata</i> – chrobotek smukły; <i>Cladonia portentosa</i> – chrobotek najeżony; <i>Opegrapha vermicellifera</i> – pismaczek pęcherzykowaty; <i>Peltigera horizontalis</i> – pawężnica rozłożysta; <i>Pertusaria flavida</i> – otwornica żółtawa; <i>Pertusaria hymenea</i> – otwornica misecznicowata; <i>Pyrrhospora querneae</i> – maranka dębowa; <i>Ramalina baltica</i> – odnożyca bałtycka; <i>Thelotrema lepadinum</i> – puchlinka ząbkowata.</p> <p>Ocenę wykonać 1 raz w trakcie obowiązywania planu (lata 8-12 obowiązywania planu).</p>	
--	---	--

Załącznik nr 5

Lokalizacja działań ochronnych dotyczących ograniczania antropopresji wzdłuż wyznaczonych szlaków⁷⁾.

⁷⁾ Na podstawie Zarządzenia Nr 49/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie wyznaczenia szlaków udostępnionych dla ruchu pieszego, rowerowego i jazdy konnej wierzchem w rezerwacie przyrody „Babnica”

Załącznik nr 6

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Białogóra PLH220003.

Lp.	Przedmiot ochrony	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń
1.	Siedlisko przyrodnicze: 2180 – lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich.	Zagrożenia istniejące: 1) antropopresja: wydeptywanie ściółki, uruchamianie procesów erozyjnych, niszczenie roślinności, zaśmiecanie; 2) nadmierne zwarcie młodego drzewostanu sosnowego pochodzącego z nasadzeń; 3) obecność świerka; 4) niewielka ilość martwego drewna. Zagrożenia potencjalne: pożar.
2.	Siedlisko przyrodnicze: 7110 – torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe).	Zagrożenia potencjalne: 1) pojawianie się nalotów sosny i brzozy; 2) możliwe odwodnienie torfowisk poprzez odnowienie rowów melioracyjnych w obrębie rezerwatu oraz w jego otoczeniu mającym wpływ na warunki hydrologiczne ekosystemów rezerwatu.
3.	Siedlisko przyrodnicze: 91D0 – bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Pino mugo-Spagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne.	Zagrożenia istniejące: 1) antropopresja: wydeptywanie ściółki, niszczenie roślinności, zaśmiecanie; 2) niewielka ilość martwego drewna. Zagrożenia potencjalne: 1) odwodnienie siedliska poprzez odnowienie rowów melioracyjnych w obrębie rezerwatu oraz w jego otoczeniu mającym wpływ na warunki hydrologiczne ekosystemów rezerwatu; 2) pojawianie się świerka.

Załącznik nr 7

Cele działań ochronnych w stosunku do poszczególnych przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Białogóra PLH220003.

Lp.	Element przyrody	Cele działań ochronnych
1.	2180 lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich.	Utrzymanie ogólnego stanu ochrony siedliska na co najmniej dotychczasowym poziomie (U1).
2.	91D0 – bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Pino mugo-Spagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne.	Utrzymanie ogólnego stanu ochrony siedliska na dotychczasowym poziomie (FV).
3.	7110 – torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe).	Utrzymanie ogólnego stanu ochrony siedliska na dotychczasowym poziomie (FV).

Załącznik nr 8

Działania ochronne dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Białogóra PLH220003 ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania ⁸⁾	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1.	2180 lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Eliminacja świerka ze wszystkich warstw o boru bażynowego; biomasę usunąć poza rezerwat; 2) fakultatywne usuwanie pojawiającego się nalotu świerka - w przypadku stwierdzenia zagrożenia dla siedliska; 3) przerzedzenie młodego drzewostanu sosnowego pochodzącego z zalesienia murawy; biomasę usunąć poza rezerwat pozostawiając około 30% wyciętych drzew (w całości); 4) rozluźnienie drzewostanu sosnowego do zwarcia przerywanego; biomasę usunąć poza rezerwat pozostawiając około 30% wyciętych drzew (w całości); 5) ukierunkowanie ruchu turystycznego i ograniczenie skutków antropopresji. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Oddział 28 d; 2) oddziały: 25 n, 26 k, l, 27o, 28 d, f, g, 29 b, c, g; 3) oddziały: 29b, 29c; 4) oddział 28d; 5) oddziały: 26l, 27o, 28d. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) - 4) Nadleśnictwo Choczewo; 5) Nadleśnictwo Choczewo oraz RDOŚ w Gdańsku.
2.	91D0 – bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Pino mugo-Spagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ukierunkowanie ruchu turystycznego i ograniczenie skutków antropopresji; 2) fakultatywne usuwanie pojawiającego się nalotu świerka - w przypadku stwierdzenia zagrożenia dla siedliska. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) oddział 28g; 2) oddziały: 28 d, f, g, 29 b, d, f, g, 30 f. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Nadleśnictwo Choczewo oraz RDOŚ w Gdańsku; 2) Nadleśnictwo Choczewo.
3.	7110 – torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe).	Usuwanie nalotów drzew – w przypadku pokrycia powyżej 10 %.	Oddziały: 29f, 30f.	RDOŚ w Gdańsku.

Załącznik nr 9

⁸⁾ Nadleśnictwo Choczewo, obręb Choczewo, leśnictwo Białogóra, wg Planu Urządzenia Lasu na lata 2014-2023.

Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony Natura 2000 Białogóra PLH220003 oraz realizacji celów działań ochronnych.

Lp.	Przedmiot ochrony	Monitorowany wskaźnik stanu ochrony	Obszar wdrażania ⁹⁾
1.	2180 lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich.	1) Powierzchnia siedliska; 2) struktura i funkcja; 3) perspektywy ochrony. Według metodyki PMŚ GIOŚ z dopuszczeniem okresu oceny co 6-10 lat.	Oddział: 27o (lokalizacja powierzchni monitorowanych – zgodna z lokalizacją powierzchni wskazanych w trakcie sporządzania planu ochrony).
2.	7110 – torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe).	1) Obecność nalotów krzewów i drzew - ocena co 3-6 lat; 2) uwodnienie – pomiar co 6 godzin przy pomocy automatycznego urządzenia do pomiaru poziomu wody gruntowej.	Oddział 29f.
3.	91D0 – bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Pino mugo-Spagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne.	1) Powierzchnia siedliska; 2) struktura i funkcja; 3) perspektywy ochrony. Według metodyki PMŚ GIOŚ z dopuszczeniem okresu oceny co 6-10 lat.	Oddziały 28g, 29f (lokalizacja powierzchni monitorowanych – zgodna z lokalizacją powierzchni wskazanych w trakcie sporządzania planu ochrony).

⁹⁾ Nadleśnictwo Choczewo, obręb Choczewo, leśnictwo Białogóra, wg Planu Urządzenia Lasu na lata 2014-2023.

Uzasadnienie

Plan ochrony dla rezerwatu przyrody został opracowany na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651), zgodnie z art. 20 ust. 1 i 2 oraz w związku z art. 20 ust. 5 tej ustawy, z dostosowaniem zakresu prac do zasobów, tworów i składników przyrody, walorów krajobrazowych oraz wartości kulturowych rezerwatu. Projekt planu sporządzono uwzględniając treść Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94 poz. 794), w tym uwzględniając zakres planu ochrony rezerwatu przyrody, określony w art. 20 ust. 3 oraz zakres zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Białogóra PLH 220003 w granicach rezerwatu, wskazany w art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Plan ochrony rezerwatu sporządza się na okres 20 lat.

Teren, na którym znajduje się rezerwat „Babnica” jest własnością Skarbu Państwa, w zarządzie Nadleśnictwa Choczewo. Pod względem administracyjnym położony jest w województwie pomorskim, powiecie puckim, w gminie Krokowa. Rezerwat zlokalizowany jest w całości wewnątrz obszaru Natura 2000 Białogóra PLH220003.

Rezerwat „Babnica” (o powierzchni 2,04 ha) został uznany na mocy zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 12 listopada 1996 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (MP Nr 75, poz. 672) w celu zachowania „lasu bukowo-dębowego z charakterystycznym zgrupowaniem porostów oraz innych rzadkich gatunków roślin”. W 2007 roku na mocy rozporządzenia Nr 17/07 Wojewody Pomorskiego z dnia 14 maja 2007 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Babnica” (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2007 r. Nr 103 poz. 1668) została zwiększona powierzchnia rezerwatu (do 55,99 ha) oraz precyzyjniej określony cel ochrony: „zachowanie unikatowego na polskim wybrzeżu kompleksu przestrzennego wydm i obniżeń międzywydmowych wraz z charakterystycznymi dla nich biotopami, biocenozami i procesami”.

Jeden z głównych przedmiotów ochrony rezerwatu - kompleks zbiorowisk torfowiskowych i leśnych występujących na wydmach i w zagłębieniach międzywydmowych, stanowi także przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 Białogóra PLH220003 (siedliska przyrodnicze: 2180 lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich, 7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą, 91D0 bory i lasy bagienne).

W rezerwacie powierzchniowo dominują zbiorowiska leśne – bory bażynowe *Empetro nigri* – *Pinetum* oraz bory bagienne *Vaccinio uliginosi* – *Pinetum*. Fitocenozy otwartych torfowisk wysokich i przejściowych zajmują niewielkie powierzchnie w zachodniej części rezerwatu; tam też skupiają się stanowiska najcenniejszych gatunków roślin, np.: przygielki białej *Rhynchospora alba*, rosiczki pośredniej *Drosera intermedia*, rosiczki okrągłolistnej *Drosera rotundifolia*. Gatunkami

rozpowszechnionymi w rezerwacie, objętymi ochroną prawną, są m.in.: woskownica europejska *Myrica gale* i wrzosiec bagienny *Erica tetralix*. Walory przyrodnicze rezerwatu podnosi bogata i zróżnicowana biota porostów, wśród której obecne są liczne taksony chronione oraz zagrożone w skali Polski; skupiają się one w „starszej” części rezerwatu, tj. na jednym z ramion wydmy parabolicznej.

W chwili obecnej nie stwierdzono istotnych zagrożeń dla rezerwatu, które mogłyby spowodować utratę jego przedmiotów ochrony. Wskazano jednak zarówno czynniki zewnętrzne, jak i wewnętrzne, które negatywnie wpływają na stan zachowania ekosystemów rezerwatu i siedlisk przyrodniczych tam występujących. Za najbardziej istotne uznano zagrożenia wynikające z bliskiego sąsiedztwa nadmorskiej wsi Białogóra, miejscowości masowo odwiedzanej przez turystów w sezonie letnim. W części rezerwatu najsilniej penetrowanej, obejmującej grzbiet wydmy porośniętej przez las bukowo-dębowy, negatywne skutki antropopresji są najbardziej zauważalne; są to: erozja zboczy wydmy, liczne ścieżki i wydepczyska, zniszczenia pokrywy roślinnej, zaśmiecanie. W nieco mniejszym stopniu zjawiska te dotyczą również pozostałej części rezerwatu. Czynnikiem ograniczającym presję na rezerwat i pozytywnie wpływającym na jego ekosystemy jest leśne otoczenie „Babnicy” oraz brak zainwestowania o charakterze usługowym i mieszkaniowym w jego bezpośrednim sąsiedztwie (poza enklawą o charakterze terenów zamkniętych). Zmiana charakteru użytkowania sąsiedztwa rezerwatu, a zwłaszcza przybliżenie infrastruktury służącej rekreacji, pogłębiłaby negatywne zjawiska wynikające z antropopresji.

Zagrożeniem związanym z penetracją rezerwatu są również pożary; nasila się ono w sezonie letnim, przy sprzyjających warunkach pogodowych. Zagrożenie to może wzrosnąć w warunkach nagromadzenia znacznej ilości martwego drewna, zwłaszcza przy drogach.

Inne stwierdzone zagrożenia wynikają ze sposobu użytkowania terenu przed objęciem go ochroną rezerwatową – wprowadzeniem świerka oraz zalesienia muraw występujących na wydmach, mają one jednak ograniczony zasięg przestrzenny i umiarkowany wpływ na rezerwat.

Potencjalnym zagrożeniem, zwłaszcza dla zbiorowisk związanych z siedliskami hydrogenicznymi, jest udrożnienie nie funkcjonujących już rowów melioracyjnych odwadniających w przeszłości torfowiska i bory bagienne oraz lokalizacja inwestycji, które mogłyby zmienić poziom lub jakość wód gruntowych. Dotyczy to zarówno rezerwatu, jak i jego otoczenia, w zakresie mającym wpływ na rezerwat.

Drzewostan dominujących na terenie rezerwatu borów bażynowych, w wieku dochodzącym do około 160 lat, pochodzi niemal wyłącznie z nasadzeń na wydmach, o czym świadczy m.in. jego uproszczona struktura pionowa i przestrzenna. Odnotowano również nieznaczne naturalne odnowienie sosny oraz niedobór martwego drewna. Pomimo występujących zniekształceń nie uznano ich jednak za zagrożenia istotne dla trwałości fitocenozy boru bażynowego (i siedliska przyrodniczego 2180) i nie zaplanowano działań mających na celu przyspieszenie renaturalizacji.

Naturalne obumieranie starszych osobników sosny spowoduje wzrost masy martwego drewna, którego niedostatek obserwuje się w rezerwacie. Zaplanowano również pozostawianie około 30% drzew, które będą wycinane w trakcie działań ochronnych lub zabezpieczenia przeciwpożarowego. Nie planuje się natomiast pozostawiania w rezerwacie świerków eliminowanych w ramach działań ochronnych służących przyspieszeniu naturalizacji ekosystemu. Biomasa świerkowa, podobnie jak ściółka świerkowa, rozkłada się powoli, przy czym powstaje kwaśna butwina niekorzystnie wpływająca na wzrost innych roślin.

W celu eliminacji lub ograniczenia powyższych zagrożeń wskazano odpowiednie działania ochronne. Dotyczą one przede wszystkim:

- ukierunkowanie ruchu turystycznego wewnątrz rezerwatu;
- eliminacji świerka i rozrzedzenie drzewostanu sosnowego pochodzącego z nasadzeń;
- wyeliminowania możliwości odpływu wód powierzchniowych poprzez rowy melioracyjne;
- zachowania w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu strefy wolnej od takich form zainwestowania, które mogłyby pogłębić już istniejące, negatywne procesy wynikające z nadmiernej antropopresji.

Ograniczenie i ukierunkowanie ruchu turystycznego i edukacyjnego jest niezbędne dla zachowania ekosystemów, które są przedmiotem ochrony rezerwatu i obszaru Natura 2000. W ekosystemach związanych z siedliskami wydmowymi, mało stabilnymi, podatnymi na wydeptywanie i erozję, na skutek nadmiernej i nieukierunkowanej penetracji, co ma miejsce zwłaszcza w sezonie letnim, zachodzi szereg niekorzystnych procesów powodujących ich degenerację. W rezerwacie na mocy zarządzenia Nr 49/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie wyznaczenia szlaków udostępnionych dla ruchu pieszego, rowerowego i jazdy konnej wierzchem w rezerwacie przyrody „Babnica” wyznaczono udostępnione szlaki. W trakcie realizacji planu ochrony rezerwatu planowane jest ustawienie tablic informujących o walorach rezerwatu i ograniczeniach wynikających z ochrony rezerwatowej. Zaplanowano również oznaczenie przebiegu szlaków oraz budowę odpowiedniej infrastruktury, która powinna ukierunkować penetrację i ograniczyć w miejscach, w których powoduje ona degradację wydm i roślinności.

Działania mające na celu przyspieszenie naturalizacji ekosystemów leśnych dotyczą eliminacji świerka, gatunku obcego geograficznie i siedliskowo, a także, w niewielkim zakresie, przeredzenia nadmiernie zwartych drzewostanów pochodzących z nasadzeń. W razie pojawiania się świerka pochodzącego z obsiewu drzew spoza rezerwatu, należy go również usuwać.

Dla ograniczenia zagrożenia pożarowego należy zachować przejezdność dróg umożliwiającą patrolowanie rezerwatu i podjęcie, w razie potrzeby, szybkiej akcji ratunkowej. W chwili obecnej w rezerwacie występuje niedobór martwego drewna,

nie stanowi więc ono zagrożenia; w przypadku znacznego nagromadzenia martwych drzew, zwłaszcza wzdłuż udostępnionych dróg, należy je przemieścić w głąb rezerwatu lub usunąć.

Lokalizacja działań ochronnych w granicach rezerwatu została określona przy wykorzystaniu podziału powierzchniowego wskazanego w Planie Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Choczewo na lata 2014-2023.

Ustalenia do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Krokowa mające na celu ograniczanie zagrożeń zewnętrznych dla rezerwatu i obszaru Natura 2000, dotyczą głównie utrzymania obecnego stanu zagospodarowania otoczenia rezerwatu. Zachowanie leśnego charakteru terenów graniczących z „Babnicą”, wolnych od zabudowy i innych funkcji, które mogłyby nasilić antropopresję lub w inny sposób negatywnie wpłynąć na cele ochrony obszarów chronionych, powinny być wystarczające dla ograniczenia stwierdzonych i potencjalnych zagrożeń zewnętrznych. Istotne jest również zabezpieczenie najbliższego otoczenia rezerwatu od inwestycji, które mogłyby w sposób istotny wpłynąć na poziom lub jakość wód gruntowych. Zagłębienia międzywydmowe (z siedliskami 7110 i 91D0) tylko częściowo chronione są w rezerwacie, mają też połączenie poprzez system rowów melioracyjnych z obszarem poza granicami rezerwatu. Wszelkie działania wykonywane w otoczeniu rezerwatu mogą mieć więc wpływ na przedmioty ochrony rezerwatu i obszaru Natura 2000.

Nie określa się ustaleń do planu zagospodarowania morskich wód wewnętrznych i morza terytorialnego.

Nie określa się wskazań do zmian w istniejącym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krokowa, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego oraz do planu zagospodarowania morskich wód wewnętrznych i morza terytorialnego.

Zaplanowany monitoring będzie dotyczył stanu zachowania siedlisk z załącznika I Dyrektywy siedliskowej będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Białogóra PLH220003: 2180 – lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich, 7110 – torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), 91D0 – bory i lasy bagienne oraz efektów wykonywanych działań ochronnych. Za istotny uznano również monitoring poziomu wód gruntowych w zagłębieniu międzywydmowym zlokalizowanym przy zachodniej granicy rezerwatu.

Zasady monitoringu wskazanego w planie ochrony oparto o metodykę opracowaną przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska na potrzeby państwowego monitoringu środowiska (w myśl art. 112 ustawy o ochronie przyrody), jednak zakres i częstotliwość badań dostosowano do zakresu niezbędnego dla oceny stanu przedmiotów ochrony tego obszaru w granicach rezerwatu. Ze względu na obecny stan zachowania siedlisk oraz zidentyfikowane zagrożenia (ich skalę i wpływ na siedliska) nie ma potrzeby, aby prowadzić badania z tak dużą częstotliwością, którą wskazuje metodyka GIOŚ. Zakłada się również, że przy realizacji działań ochronnych

określonych dla tych siedlisk oraz uwzględnieniu zapisów wskazanych w § 11, istniejące i potencjalne zagrożenia będą eliminowane lub przynajmniej ograniczane i nie powinny spowodować pogorszenia stanu siedlisk. Wskazany okres uznano zatem za wystarczający, zwłaszcza że monitoring nie jest jedynym źródłem oceny zagrożeń i stanu środowiska przyrodniczego rezerwatu; służy temu również bieżący nadzór na rezerwatem. W przypadku prowadzenia monitoringu jednego z ww. przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 przez GIOŚ w ramach obowiązkowego monitoringu przyrodniczego wyniki badań GIOŚ zostaną wykorzystane do celów wskazanych w § 9 niniejszego zarządzenia.

Nie wskazuje się obszarów i miejsc udostępnionych do celów rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa, ze względu na zagrożenie dla przedmiotów ochrony rezerwatu i przeciwdziałanie antropopresji. Nie wskazuje się również obszarów i miejsc udostępnionych do celów edukacyjnych i turystycznych, ponieważ drogi leśne pełniące te funkcje zostały wyznaczone jako udostępnione szlaki odrębnym zarządzeniem (Zarządzenia Nr 49/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 20 grudnia 2013 r.).

Do celów naukowych rezerwat może być udostępniony wyłącznie na wniosek zainteresowanego, po uzyskaniu zezwolenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku określającego zakres i zasady prowadzenia badań, pod warunkiem, że badania nie spowodują negatywnego oddziaływania na cele ochrony przyrody rezerwatu.

Nie wskazuje się miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza, ze względu na sprzeczność powyższych form działalności z celami ochrony przyrody w rezerwacie.

Utrzymuje się zakaz wprowadzania psów na teren rezerwatu, ze względu na możliwość płoszenia gniazdujących tam ptaków i innych zwierząt.

Środki finansowe na realizację działań ochronnych, edukacyjnych oraz monitoring w większości planuje się pozyskać z funduszy wspierających ochronę przyrody, np. WFOŚiGW w Gdańsku, NFOŚ, CKPŚ, w związku z czym wysokość dofinansowania będzie decydować o zakresie i terminie realizacji zaplanowanych działań. Zatwierdzony plan ochrony będzie stanowił podstawę merytoryczną i formalną do aplikowania o środki finansowe do funduszy wspierających czynną ochronę przyrody. Działania prowadzone w drzewostanach oraz związane z budową i utrzymaniem infrastruktury na udostępnionych drogach zostaną wykonane przez zarządcę terenu – Nadleśnictwo Choczewo. Prace związane z oznakowaniem granic rezerwatu (tablice urzędowe, informacyjne i edukacyjne) oraz monitoring przedmiotów ochrony pozostaje w gestii RDOŚ w Gdańsku. Zarządzenie nie będzie miało wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Nie stwierdzono potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony rezerwatu i obszaru Natura 2000 w jego granicach i uwarunkowaniach ich ochrony.

Nie wskazano potrzeby sporządzenia planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Białogóra PLH220003 w granicach rezerwatu.

Niniejsze zarządzenie było poprzedzone zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Babnica” (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2014 r. poz. 1456).

Minister Środowiska, w ramach kontroli powyższego zarządzenia na podstawie § 5 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy administracji niezespolonej (Dz. U. Nr 222, poz. 1754) oraz w związku z upoważnieniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 czerwca 2010r. do dokonywania kontroli zgodności aktów prawa miejscowego z polityką Rady Ministrów, pismem z dnia 26 czerwca 2014 r. (DP-074-59/25143/14/JJ), stwierdził uchybienia uzasadniające zmianę ww. zarządzenia przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku we własnym zakresie.

Minister Środowiska wskazał następujące nieprawidłowości:

- 1) ustalenia do dokumentów planistycznych wskazane w § 13 ust. 1 pkt 3 nie są adekwatne do zagrożenia opisanego jedynie w zał. 3 do zarządzenia w pkt 7;
- 2) w § 13 ust. 2 zarządzenia ustalono, że nie określa się ustaleń do planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, a w § 13 ust. 1 takie ustalenia wprowadzono;
- 3) w załączniku 4 ujęto siedlisko 7140, które nie jest przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Białogóra PLH220003;
- 4) nie ujęto celów działań ochronnych dla siedliska 7110;
- 5) w sposób niemierzalny zdefiniowano cele działań ochronnych dla siedlisk 2180 i 91D0;
- 6) nie określono działań ochronnych dla potencjalnego zagrożenia dla siedliska 7110 polegającego na możliwym odwodnieniu;
- 7) przedział czasowy monitoringu dla siedlisk 7110, 2180 i 91D0 „co 6-10 lat” uznano za zbyt niski.

Biorąc pod uwagę powyższe zarzuty, a także nowy Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Choczewo (na lata 2014-2023), uznano za właściwe zmianę planu ochrony uwzględniającego konieczne poprawki oraz nowe uwarunkowania.

W odniesieniu do zarzutów Ministra Środowiska przedstawionych w piśmie z dnia 26 czerwca 2014 r. wyjaśnia się:

Ad. 1) ustalenia do dokumentów planistycznych wskazane w § 13 (w obecnym zarządzeniu w § 11) ust. 1 pkt 3 dotyczą zabezpieczenia najbliższego otoczenia rezerwatu (strefy 250 m od jego granic) przed inwestycjami, mogących znacząco

oddziaływać na środowisko¹⁰⁾, w szczególności zmieniać poziom lub jakość wód gruntowych, zanieczyszczać atmosferę, niszczyć szatę roślinną lub generować hałas. Ustalenia te dotyczą ograniczenia zidentyfikowanych zagrożeń zewnętrznych wskazanych w zarządzeniu z 31 marca 2014 r.: w zał. 3 w ust. 1, 6 i 7 (a nie tylko 7) oraz w załączniku 4 ust. 1 pkt 1, ust. 2 i ust. 3 pkt. 1 i 3, tj. presji turystycznej i rekreacyjnej, możliwego odwodnienia torfowisk i borów bagiennych zlokalizowanych w zagłębieniach międzywydmowych oraz możliwego pogorszenia warunków siedliskowych dla porostów. Do zagrożeń tych odniesiono się w uzasadnieniu do zarządzenia, w szczególności omówiono antropopresję, która została uznana za najbardziej istotne zagrożenie dla przedmiotów ochrony rezerwatu i obszaru Natura 2000. Tylko w ustaleniach do dokumentów planistycznych było również możliwe wskazanie sposobu eliminacji potencjalnego zagrożenia, jakim jest „możliwe odwodnienie torfowisk i borów bagiennych zlokalizowanych w zagłębieniach międzywydmowych” (zarządzenie z 31 marca 2014 r., zał. 3 ust. 6 oraz zał. 4 ust. 2 i ust. 3 pkt 3). Zagrożenie to dotyczy w głównej mierze otoczenia rezerwatu, gdyż w jego granicach działania takie nie są dozwolone. Zagłębienia międzywydmowe tylko częściowo mieszczą się w granicach rezerwatu, mają też kontakt z otoczeniem poprzez system częściowo zarośniętych i zamulonych rowów melioracyjnych, nie ma zatem możliwości ich ochrony poprzez działania ochronne wewnątrz rezerwatu, wskazane w zał. 6 lub 8. Uznano zatem, że zapis określony w § 13 ust. 1 pkt 3 (w obecnym zarządzeniu w § 11 ust. 1 pkt 3) dotyczy eliminacji kilku istotnych zagrożeń dla przedmiotu ochrony rezerwatu i obszaru Natura 2000, zagrożenia te zostały zidentyfikowane i opisane w zarządzeniu i pozostawiono zapis bez zmian.

Ad. 2) poprawiono pomyłkę.

Ad. 3) poprawiono pomyłkę, z zał. 4 usunięto siedlisko 7140.

Ad. 4) uzupełniono cele działań ochronnych dla siedliska 7110.

Ad. 5) przeredagowano zapis dotyczący celów działań ochronnych dla siedlisk 2180 i 91DO.

Ad. 6) dla siedliska 7110 zidentyfikowano dwa potencjalne zagrożenia: „pojawianie się nalotów sosny i brzozy oraz możliwe odwodnienie torfowisk poprzez odnowienie rowów melioracyjnych w obrębie rezerwatu oraz w jego otoczeniu mającym wpływ na warunki hydrologiczne ekosystemów rezerwatu”. Ponieważ zagrożenia te mają charakter potencjalny, w celu ich eliminacji nie określono działań ochronnych koniecznych do wykonania w chwili obecnej. Ewentualne usuwanie nalotów drzew i krzewów będzie poprzedzone oceną konieczności wykonania zabiegu, natomiast zapobieganiu odwodnieniu torfowisk (poza granicami rezerwatu) będą służyły odpowiednie ustalenia do dokumentów planistycznych gminy określone w § 11 ust. 1 pkt 2 i 3. Odwodnienie torfowisk wewnątrz rezerwatu nie jest możliwe przy zachowaniu zakazów określonych w art. 15 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Uzupełniono zatem zapisy w zał. nr 8 ust. 3 oraz pozostawiono adekwatne zapisy w § 11.

¹⁰⁾ W rozumieniu zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.).

Ad. 7) zachowano okres monitoringu określony w zał. 9 do zarządzenia dla siedlisk 2180 oraz 91D0 – co 6-10 lat, a dla 7110 – co 3-6 lat. Ze względu na obecny stan zachowania siedlisk oraz zidentyfikowane zagrożenia (ich skalę i wpływ na siedliska) nie ma potrzeby, aby prowadzić badania z tak dużą częstotliwością, którą wskazuje metodyka GIOŚ. Zakłada się również, że przy realizacji działań ochronnych określonych dla tych siedlisk oraz uwzględnieniu zapisów wskazanych w § 11, istniejące i potencjalne zagrożenia będą eliminowane lub przynajmniej ograniczane i nie powinny spowodować pogorszenia stanu siedlisk. Wskazany okres uznano zatem za wystarczający, zwłaszcza że monitoring nie jest jedynym źródłem oceny zagrożeń i stanu środowiska przyrodniczego rezerwatu; służy temu również bieżący nadzór na rezerwatem.

Do treści zarządzenie wprowadzono również zmiany, które wynikają z innych, niż ww. uwag Ministra Środowiska oraz potrzeb ochronnych rezerwatu:

- 1) w załączniku nr 2 zamieniono kolejność kolumn zawierających współrzędne x i y. Jednocześnie przeredagowano brzmienie § 3, który odwołuje się do załącznika nr 2, gdyż w planie ochrony rezerwatu przyrody, który pokrywa się z obszarem Natura 2000 powinien znajdować się opis granic obszaru Natura 2000 wchodzącego w skład rezerwatu, a nie opis granic rezerwatu. W związku z powyższym zmieniono również tytuły załączników 1 i 2, chociaż treść załącznika nr 1 nie uległa zmianie;
- 2) w załączniku nr 3 przypisano poszczególne zagrożenia do kategorii: istniejące, potencjalne, zewnętrzne, wewnętrzne; w załączniku nr 6 dodano identyfikację zagrożeń jako istniejące i potencjalne;
- 3) w załączniku nr 4 dodano dwa nowe działania:
 - a) usuwanie nalotów drzew i krzewów z powierzchni torfowiska;
 - b) ocenę bioty porostów; zadania to uznano za wskazane ze względu dla unikatowe walory bioty rezerwatu oraz tendencje do jej ubożenia ze względu na sukcesję (znaczne zwarcie drzew) oraz zidentyfikowane zagrożenia;
- 4) treść § 10 i § 11 zarządzenia z dnia 31 marca 2014 r. przeniesiono do uzasadnienia;
- 5) zmieniono kolejność załączników w sposób, który pozwoli na zachowanie ciągu myślowego „zagrożenie - działania ochronne” dla przedmiotów ochrony rezerwatu oraz obszaru Natura 2000.

Z uwagi na ilość wprowadzanych poprawek, dla czytelności zarządzenia, uznano za właściwe zastąpienie zarządzenia z dnia 31 marca 2014 r. niniejszym zarządzeniem uwzględniającym omówione wyżej zmiany.